31998L0041

2.7.1998. *SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA* L 188/35

DIREKTIVA VIJEĆA 98/41/EZ

od 18. lipnja 1998.

o upisu osoba koje putuju putničkim brodovima koji plove prema lukama ili iz luka država članica Zajednice

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 84. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije [1],

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora [2],

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 189.c Ugovora [3],

(1) budući da u okviru zajedničke prometne politike treba poduzeti daljnje mjere za jačanje sigurnosti u pomorskom prometu;

(2) budući da je Zajednica ozbiljno zabrinuta zbog nesreća u brodarskom prijevozu u kojima su sudjelovali putnički brodovi, a za posljedicu su imale velike ljudske žrtve, posebno zbog nesreća brodova *Herald of Free Enterprise* i *Estonia*; budući da osobe koje koriste putničke brodove i brza putnička plovila u Zajednici imaju pravo očekivati i osloniti se na primjerenu razinu sigurnosti i odgovarajući informacijski sustav koji će olakšati traganje i spašavanje te učinkovito rješavanje posljedica bilo koje nesreće koja može nastupiti;

(3) budući da je potrebno osigurati da broj putnika na putničkom brodu ne prelazi broj koji je brod sa svojom sigurnosnom opremom ovlašten prevoziti u skladu sa svjedodžbom; budući da kompanije trebaju imati mogućnost obavješćivanja službi traganja i spašavanja o broju osoba koje sudjeluju u nesreći;

(4) budući da se podaci o putnicima i posadi moraju prikupiti kako bi se olakšalo traganje i spašavanje te uspješno rješavanje posljedica nesreće tj. identifikacija osoba koje su sudjelovale u nesreći, pojašnjenje informacija o pravnim pitanjima u vezi nesreće i pridonošenje primjerenijoj medicinskoj skrbi o spašenim osobama; budući da bi takve informacije spriječile nepotrebnu brigu rodbine i drugih osoba zabrinutih za osobe na putničkim brodovima koji sudjeluju u pomorskim nesrećama, u vodama za koje su odgovorne države članice, u skladu s Međunarodnom konvencijom o traganju i spašavanju na moru 1979. (SAR);

(5) budući da putnike treba prebrojati i upisati prije svakog isplovljavanja broda;

(6) budući da poglavlje III. Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru (Konvencija SOLAS) predviđa prebrojavanje i upis svih osoba na svim putničkim brodovima koji plove u međunarodnoj plovidbi od 1. srpnja 1997. odnosno 1. siječnja 1999. dopuštajući pritom mogućnost upravama da putničke brodove koji plove u zaklonjenim vodama izuzmu od tih zahtjeva i od zahtjeva o upisu, ako je zbog redovnih plovidbi takvih brodova za njih nepraktično pripremati takve popise; budući da se to poglavlje Konvencije SOLAS ne primjenjuje na domaću plovidbu i ostavlja tumačenje važnih pitanja na odluku pojedinim državama članicama;

(7) budući da je ova Direktiva u skladu s pravom država članica da putničkim brodovima koji plove prema njihovim lukama ili iz njih postave određene zahtjeve koji su stroži od onih propisanih Konvencijom SOLAS;

(8) budući da, posebno u pogledu veličine unutarnjeg tržišta pomorskog prijevoza putnika, akcija na razini Zajednice predstavlja najučinkovitiji način uspostavljanja zajedničke minimalne razine sigurnosti za brodove širom Zajednice;

(9) budući da je, u pogledu načela proporcionalnosti, direktiva Vijeća primjereni pravni instrument koji pruža okvir za jednoznačnu i obaveznu primjenu normi sigurnosti u državama članicama ostavljajući pri tom svakoj državi članici pravo odluke o tome koji načini provedbe najbolje pristaju njezinom unutarnjem sustavu;

(10) budući da država članica može osigurati usklađenost s propisima sigurnosti primjenjivima na putničke brodove koji plove pod njezinom zastavom i kompanije koje njima upravljaju; budući da te propise ne treba nametati za brodove koji plove između luka u trećim zemljama; budući da se odredbe Konvencije SOLAS primjenjuju na te plovidbe;

---

[1] SL C 31, 31.1.1997., str. 5. i SL C 275, 11.9.1997., str. 7.
[2] SL C 206, 7.7.1997., str. 111.
[3] Mišljenje Europskog parlamenta od 29. svibnja 1997. (SL C 138, 16.6.1998., str. 31.), Zajedničko stajalište Vijeća od 11. prosinca 1997. (SL C 23, 23.1.1998., str. 17.) i Odluka Europskog parlamenta od 11. ožujka 1998. (SL C 104, 6.4.1998.).

(11) budući da je za države članice jedini način osiguravanja sigurnog i učinkovitog rješavanja posljedica nesreća za sve putničke brodove bez obzira na njihove zastave, koji plove ili žele ploviti iz njihovih luka, da zahtijevaju učinkovitu usklađenost s odgovarajućim propisima kao uvjet plovidbe iz njihovih luka; budući da se dodjela izuzeća od tih propisa ne može prepustiti isključivo državi zastave jer jedino država luke može odrediti zahtjeve za najbolje moguće operacije traganja i spašavanja za putničke brodove koji plove prema lukama i iz luke;

(12) budući da zbog usklađivanja zaštite i sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja, države članice ne smiju, zbog razloga koji nisu navedeni u ovoj Direktivi, dodijeliti izuzeća ili odstupanja od odgovarajućih odredbi SOLAS-a vezano uz „podatke o putnicima" za plovidbe koje započinju u lukama Zajednice ili u njima završavaju;

(13) budući da zbog praktičnosti i sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja treba uvesti jednoznačan pristup za određivanje plovidbi za koje je evidentiranje svih putnika na brodu obavezno; budući da je granična vrijednost od dvadeset milja rezultat uzimanja u obzir općih načela i specifičnih problema koje su podržale sve države članice;

(14) budući da se zbog posebnih operativnih razloga, prebrojavanje osoba na putničkim brodovima koji prelaze Messinski tjesnac može, u ograničenom vremenskom razdoblju, provesti na jednostavniji način nego što je pojedinačno prebrojavanje; budući da države članice moraju imati mogućnost davanja određenih olakšica od obaveze javljanja broja osoba na kopno, u slučaju putničkih brodova koji plove u redovnim linijama kratkog trajanja i isključivo u zaklonjenim područjima mora kako je utvrđeno ovom Direktivom; budući da putnički brodovi koji djeluju isključivo u zaklonjenim područjima predstavljaju manju opasnost i trebaju. stoga, uživati mogućnost izuzeća; budući da je, u nekim posebnim okolnostima, za brodarske kompanije nepraktično upisati putnike na brodu te se stoga u posebnim okolnostima i dobro definiranim uvjetima može dozvoliti odstupanje od obaveze upisa;

(15) budući da se prikupljanje i obrada podataka u vezi imenovanih pojedinaca mora provoditi u skladu s načelima zaštite podataka utvrđenima Direktivom 95/46/EZ [1]; budući da posebno pojedinci moraju u trenutku prikupljanja biti u potpunosti informirani o namjeni podataka koji se zahtijevaju, a podatke treba zadržati samo kratko vrijeme koje ni u jednom slučaju ne treba biti duže nego što je potrebno u smislu ove Direktive;

(16) budući da odbor koji se sastoji od predstavnika država članica treba pomagati Komisiji u učinkovitoj primjeni ove Direktive; budući da odbor osnovan u skladu s člankom 12. Direktive 93/75/EEZ [2] može preuzeti tu ulogu;

(17) budući da taj odbor može prilagoditi određene odredbe ove Direktive, kako bi se uzele u obzir buduće izmjene Konvencije SOLAS koje su stupile na snagu,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Svrha je ove Direktive jačanje sigurnosti i mogućnosti spašavanja putnika i posade na putničkim brodovima koji plove prema lukama država članica Zajednice ili iz njih te osigurati da se traganje i spašavanje te rješavanje posljedica svake nesreće koja može nastupiti provede s više učinkovitosti.

Članak 2.

U smislu ove Direktive:

— „osobe" znači svi ljudi na brodu, neovisno o dobi,

— „putnički brod" znači pomorski brod ili pomorsko brzo plovilo koje prevozi više od dvanaest putnika,

— „brzo plovilo" znači brzo plovilo kako je utvrđeno Pravilom 1. poglavlja X. Konvencije SOLAS, 1974., kako je na snazi u vrijeme donošenja ove Direktive,

— „kompanija" znači vlasnik putničkog broda ili bilo koja druga organizacija ili osoba kao što je upravitelj ili zakupnik broda, koji je od vlasnika preuzeo odgovornost za upravljanje radom putničkog broda,

— „ISM pravilnik" znači Međunarodni kodeks o sigurnom vođenju broda i sprečavanju onečišćenja koji je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO) Rezolucijom skupštine A.741(18) od 4. studenoga 1993.,

[1] SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

[2] SL L 247, 5.10.1993., str. 19.

— „popisivač putnika” znači odgovorna osoba na kopnu koju odredi kompanija radi ispunjavanja obaveza prema ISM pravilniku ili osoba na kopnu koju odredi kompanija kao odgovornu za čuvanje podataka o osobama koje su se ukrcale na putnički brod kompanije,

— „imenovano tijelo” znači nadležno tijelo države članice odgovorno za traganje i spašavanje ili koje se bavi rješavanjem posljedica nesreće,

— „milja” iznosi 1 852 metra,

— „zaklonjeno područje mora” znači područje mora zaklonjeno od utjecaja otvorenog mora, gdje brod ni u jednom trenutku nije više od šest milja udaljen od mjesta zakloništa na koje se osobe brodolomci mogu iskrcati i u kojem je osigurana blizina sredstava traganja i spašavanja,

— „redovna linija” znači niz prolaza broda tako uređenih da služe prometu između dvije ili više istih luka, bilo:

(a) u skladu s objavljenim plovidbenim redom, ili

(b) u prolazima koji su toliko pravilni ili učestali da čine prepoznatljiv sustavan niz,

— „treća zemlja” znači svaka država koja nije država članica.

Članak 3.

Ova se Direktiva primjenjuje na putničke brodove s izuzećem:

— ratnih brodova i brodova za prijevoz vojnih trupa, i

— jahti za odmor osim kada imaju ili će imati posadu i prevoze više od dvanaest putnika u komercijalne svrhe.

Članak 4.

1. Sve osobe na bilo kojem putničkom brodu koji isplovljava iz luke smještene u državi članici prebrojavaju se prije no što putnički brod isplovi.

2. Prije no što putnički brod isplovi, zapovjednik putničkog broda i popisivač putnika kompanije ili sustav kompanije na kopnu koji ima istu ulogu obavješćuju se o broju osoba na brodu.

Članak 5.

1. Vezano uz svaki putnički brod koji isplovljava iz luke smještene u državi članici na plovidbu dužu od dvadeset milja od mjesta isplovljavanja bilježe se sljedeće informacije:

— prezimena osoba na brodu,

— njihova imena ili inicijali,

— spol,

— podatak o dobnoj skupini (odrasla osoba, dijete ili beba) kojoj svaka osoba pripada, ili dob ili godina rođenja,

— podatak o potrebi za posebnom skrbi ili pomoći u situacijama nužnosti, kada to putnik dobrovoljno iskaže.

2. Ti se podaci skupljaju prije polaska i prosljeđuju popisivaču putnika kompanije ili sustavu kompanije na kopnu koji obavlja istu ulogu najkasnije trideset minuta nakon isplovljavanja putničkog broda.

Članak 6.

1. Svaka država članica, u vezi svakog putničkog broda koji plovi pod njezinom zastavom i isplovljava iz luke smještene izvan Zajednice te je na putu za luku smještenu unutar Zajednice, zahtijeva od kompanije da osigura pribavljanje podataka navedenih u članku 4. stavku 1. i članku 5. stavku 1. kako je predviđeno u članku 4. stavku 2. i članku 5. stavku 2.

2. Svaka država članica, u vezi svakog putničkog broda koji plovi pod zastavom treće zemlje i isplovljava iz luke smještene izvan Zajednice te je na putu za luku smještenu unutar Zajednice, zahtijeva od kompanije da osigura prikupljanje i čuvanje podataka navedenih u članku 4. stavku 1. i članku 5. stavku 1. kako bi bili na raspolaganju zaduženom tijelu kada je to potrebno u svrhu traganja i spašavanja te rješavanja posljedica nesreće.

3. Kada prema odgovarajućim odredbama SOLAS-a država članica dodjeljuje izuzeće ili odstupanje koje se odnosi na podatke u vezi putnika, brodu koji plovi pod njezinom zastavom i dolazi u luku smještenu izvan Zajednice, ona to može učiniti samo pod uvjetima utvrđenim u ovoj Direktivi za izuzeća i odstupanja.

Članak 7.

Prije no što putnički brod isplovi iz luke smještene u državi članici, njegov zapovjednik osigurava da broj osoba na brodu ne prelazi broj koji smije prevoziti.

Članak 8.

Svaka kompanija koja preuzme odgovornost za upravljanje radom putničkog broda, kada se to zahtijeva u skladu s člancima 4. i 5.:

— uspostavlja sustav za upis podataka o putnicima. Sustav mora zadovoljavati kriterije utvrđene u članku 11.,

— imenuje popisivača putnika odgovornoga za čuvanje i prenošenje tih podataka u slučaju nužnosti ili pri rješavanju posljedica nesreće.

Kompanija osigurava da su podaci koji se traže u skladu s ovom Direktivom u svakom trenutku spremni za prenošenje imenovanom tijelu za potrebe traganja i spašavanja u slučaju nužnosti ili pri rješavanju posljedica nesreće.

Osobni podaci prikupljeni u skladu s člankom 5. ne čuvaju se dulje nego što je potrebno za potrebe ove Direktive.

Kompanija osigurava da se podaci u vezi osoba koje su iskazale potrebu za posebnom skrbi ili pomoći u situacijama nužnosti ispravno zabilježe i jave zapovjedniku broda prije no što putnički brod isplovi.

Članak 9.

1. Država članica iz čije luke putnički brod isplovljava može sniziti granicu od dvadeset milja utvrđenu člankom 5.

Svaku odluku kojom se ta granica snižava, za putovanja između dviju luka u različitim državama članicama, donose zajednički te dvije države članice.

2. (a) Prilikom provedbe članka 4. stavka 1. Talijanska Republika može, za redovne linije koje prolaze kroz Messinski tjesnac, donijeti odredbe o prebrojavanju maksimalnog broja putnika koje je dozvoljeno prevoziti na putničkom brodu koji prevozi putničke vagone i cestovna vozila na temelju maksimalnog broja osoba koje je dozvoljeno prevoziti u putničkim vagonima i svim ostalim vozilima na brodu ako iz operativnih razloga nije moguće pojedinačno prebrojati osobe. Primjena ovih odredbi ograničena je na razdoblje od četiri godine. Za svako produljenje tog roka odluka se donosi u skladu sa stavkom 3. poštujući stečeno iskustvo.

(b) Država članica iz čije luke brod isplovljava može izuzeti putničke brodove koji plove isključivo u zaklonjenim područjima mora, na redovnim linijama s manje od jednog sata između luka pristajanja od obaveze utvrđene člankom 4. stavkom 2. o javljanju broja osoba na brodu popisivaču putnika ili sustavu kompanije na kopnu koji obavlja istu ulogu.

(c) Država članica može izuzeti putničke brodove koji plove isključivo u zaklonjenim područjima mora između dvije luke ili iz luke i prema toj istoj luci bez međupristajanja od obaveza utvrđenih u članku 5.

3. U okolnostima navedenima u stavku 2. primjenjuje se sljedeći postupak:

(a) država članica bez odlaganja obavješćuje Komisiju o svojoj odluci dodjele izuzeća ili odstupanja od odgovarajućih odredbi članaka 4. i 5. navodeći bitne razloge za to;

(b) ako u roku od šest mjeseci od takve obavijesti Komisija smatra da ta odluka nije opravdana ili bi mogla nepovoljno utjecati na tržišno natjecanje, ona može, djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 13. zahtijevati od države članice da izmijeni ili povuče svoju odluku.

4. Za redovne linije na području gdje je godišnja vjerojatnost značajne visine vala, veće od dva metra, manja od 10 %, i

— ako plovidba nije dulja od približno trideset milja od točke isplovljavanja, ili

— kada je prvenstvena svrha linijskog prijevoza osigurati redovne veze do udaljenih zajednica u uobičajene svrhe,

država članica iz čije luke putnički brodovi plove na domaćim plovidbama ili dvije države članice između čijih luka plove putnički brodovi mogu od Komisije zatražiti odstupanje, u cijelosti ili djelomično, od zahtjeva bilježenja podataka navedenih u članku 5. stavku 1. ako smatraju da je to za kompanije neizvedivo.

U tu svrhu se pruža dokaz o neizvedivosti. Pored toga, dokazuje se da je na području u kojem takvi brodovi plove omogućeno navigacijsko vođenje s kopna i pouzdana vremenska prognoza te da su na raspolaganju odgovarajuća i dostatna sredstva traganja i spašavanja. Odstupanja koja se dodijele u skladu s ovim stavkom ne smiju nepovoljno utjecati na tržišno natjecanje.

Odluka se donosi u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13.

5. Država članica ne smije u skladu s odredbama ove Direktive izuzeti ili odobriti odstupanja nijednom putničkom brodu koji plovi iz njezine luke i vije zastavu treće zemlje koja je ugovorna stranka Konvencije SOLAS a koji prema odgovarajućim odredbama SOLAS-a ne pristaje na primjenu takvih izuzeća.

Članak 10.

Sustave evidentiranja utvrđene u skladu s člankom 8. odobravaju države članice.

Države članice provode nasumične provjere pravilnosti funkcioniranja sustava evidentiranja uspostavljenih u skladu s ovom Direktivom na svojim državnim područjima.

Svaka država članica imenuje tijelo kojem kompanije iz članka 8. dostavljaju podatke koji se traže u skladu s ovom Direktivom.

Članak 11.

1. U smislu ove Direktive sustavi evidentiranja zadovoljavaju sljedeće kriterije funkcionalnosti:

i. *čitljivost:*

traženi podaci moraju biti u obliku koji je jednostavan za čitanje;

ii. *dostupnost:*

traženi podaci moraju biti lako dostupni zaduženim tijelima za koje su podaci sadržani u sustavu važni;

iii. *upotrebljivost:*

sustav mora biti osmišljen na takav način da ne dođe do nepotrebnog kašnjenja pri ukrcavanju ili iskrcavanju putnika s broda;

iv. *sigurnost:*

podaci moraju biti na primjereni način zaštićeni od slučajnog ili nezakonitog uništenja ili gubitka i neovlaštenog mijenjanja, otkrivanja ili pristupa.

2. Višestrukost sustava na istom ili sličnom plovidbenom putu treba izbjegavati.

Članak 12.

Ne dovodeći u pitanje postupke izmjena Konvencije SOLAS, ova se Direktiva može izmijeniti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13. kako bi se osigurala primjena, u smislu ove Direktive i bez širenja njezinog područja primjene, naknadnih izmjena Konvencije SOLAS koje se odnose na sustave upisa i stupile su na snagu nakon donošenja ove Direktive.

Članak 13.

Komisiji pomaže odbor osnovan u skladu s člankom 12. stavkom 1. Direktive 93/75/EEZ. Odbor djeluje u skladu s postupkom utvrđenim u stavcima 2. i 3. tog članka.

Članak 14.

Države članice utvrđuju sustave sankcija za kršenja nacionalnih odredaba donesenih u skladu s ovom Direktivom i poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se osigurala primjena tih sankcija. Tako predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 15.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 1. siječnja 1999. One o tome odmah obavješćuju Komisiju. Članak 5. se primjenjuje najkasnije od 1. siječnja 2000.

2. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

3. Države članice Komisiji odmah dostavljaju tekstove odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. Komisija o tome obavješćuje druge države članice.

Članak 16.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave.

Članak 17.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourgu 18. lipnja 1998.

Za Vijeće
Predsjednik
G. STRANG